

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

Katowice, 17 lipca 2023

WOOŚ.410.278.2023.PB

**Wójt Gminy Pilchowice
ul. Damrota 6
44-145 Pilchowice**

Odpowiadając na wniosek z 20 czerwca 2023 r., znak PGN.6720.1.2022 dotyczący zaopiniowania projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pilchowice, po przeanalizowaniu załączonych dokumentów, tj. projektu studium oraz prognozy oddziaływania na środowisko, działając na podstawie art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) oraz art. 11 pkt 5 lit. i ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 977) - przedstawiam opinię dotyczącą projektu w/w zmiany studium, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z przedłożonymi materiałami podstawą sporządzenia zmiany studium jest uchwała Rady Gminy Pilchowice Nr XXXVI/283/21 z dnia 28 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany fragmentu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pilchowice.

Zmiana studium jest sporządzana w granicach, które zostały określone na załączniku nr 1 do uchwały inicjującej. Powierzchnia obszaru objętego zmianą studium wynosi ok. 107 ha. Główną przyczyną zmiany studium jest obowiązek ujawnienia udokumentowanego złoża kopaliny (kruszywa naturalnego) „Pilchowice 2” (w granicach określonych w Dodatku nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego „Pilchowice 2” w kategorii C1, który został zatwierdzony decyzją Marszałka Województwa Śląskiego Nr 1987/OS/2020 dnia 31.07.2020 r.). W studium przyjętym uchwałą Nr XXVIII/240/16 Rady Gminy Pilchowice z dnia 24 listopada 2016 r., złożo „Pilchowice 2” zostało ujawnione w granicach określonych w Dokumentacji geologicznej zatwierdzonej decyzją Marszałka Województwa Śląskiego OS RG.7511-00015/08 z dnia 3.10.2008 roku

Na wstępie należy podkreślić, iż w toku trwającej procedury planistycznej wprowadzono korekty do dokumentacji planistycznej (względem pierwotnej wersji projektu zmiany studium). Modyfikacje mają charakter merytoryczny (zmieniają tożsamość przedmiotu sprawy), gdyż dotyczą przede wszystkim korekt/rezygnacji z projektowanych wcześniej zapisów dla jednostki oznaczonej symbolem R (obszary rolne) - dotyczących przeznaczenia tymczasowego (w granicach obszaru objętego zmianą studium – oznaczonego na rysunku studium – „ZM1”), a także zapisów dotyczących obszarów dla których gmina zamierza

sporządzić plan miejscowy. Odpowiedniej modyfikacji uległa także prognoza oddziaływania na środowisko.

Zatem, zmodyfikowane, przekazane obecnie rozwiązania przyjęte w ustaleniach projektu zmiany studium, w szczególności obejmują:

- aktualizację rysunku studium w zakresie granic udokumentowanych złóż kopalin objętych własnością gruntową, z podtrzymaniem zasad ochrony złóż kopalin określonych w pkt 6 rozdziału IV części B tekstu studium;
- aktualizację rysunku studium w zakresie kierunków przeznaczenia terenu ("R" - obszary rolne);
- aktualizację rysunku studium w zakresie granic obszarów wymagających rekultywacji, a także ustaleń tekstowych w ppkt 5.1.1. rozdziału VIII części B.

W załączniku pod nazwą „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pilchowice – uzasadnienie zmiany studium” – wskazano m.in., iż zmiana studium uwzględni korekty i uściślenia przeznaczenia terenu wprowadzone w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (z 2018 roku) – w stosunku do kierunków przeznaczenia określonych w studium uchwalonym w roku 2016 oraz aktualny stan zagospodarowania terenów, co obejmuje m.in.:

- rezygnację z wyznaczenia terenu przeznaczonego do zalesienia (ZLd) w zachodniej części obszaru oraz z wyznaczenia obszaru o funkcji rekreacyjnej i sportowej (ZU/U) pomiędzy obecnym terenem eksploatacji piasku (PE) a korytem Dopływu z Pilchowic - w obydwu przypadkach na rzecz obszarów rolnych i zieleni naturalnej o funkcji ekologicznej (ZE), co jest podyktowane potrzebą przywrócenia równowagi przyrodniczej na terenach niekorzystnie przekształconych w związku z działalnością wydobywczą;
- zmianę kierunku przeznaczenia obszaru ZE pomiędzy obecnym terenem piaskowni, a ulicą Bierawka na R - obszary rolne, co odzwierciedla faktyczny stan zagospodarowania - wcześniejsze tereny łąk zostały przekształcone w pola uprawne.

Teren objęty opracowaniem jest położony w znacznej części w granicach Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”. Pozostała, północna część obszaru opracowania znajduje się natomiast w otulinie parku krajobrazowego. Park krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” powołany został rozporządzeniem nr 181/93 Woj. Katowickiego z 23 listopada 1993 r. w sprawie utworzenia parku Krajobrazowego "Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich" (Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 15, poz. 130 z 20 grudnia 1993 r.). W prognozie oddziaływania na środowisko wskazano, iż analizowany teren znajduje się na obrzeżach parku krajobrazowego, nie przedstawia większych wartości przyrodniczych i tym samym nie ma decydującego wpływu na różnorodność biologiczną.

Zgodnie z prognozą w granicach analizowanego terenu zlokalizowane są elementy sieci korytarzy ekologicznych województwa śląskiego. Spośród wskazanych w „Opracowaniu ekofizjograficznym do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” typów korytarzy przez teren opisywanego obszaru przebiegają korytarze:

- ichtiologiczny (znaczna część środkowej, północnej i wschodniej części gminy Pilchowice, w tym także teren opracowania, przez który przepływa rzeka Bierawka została uznana za ostoję ichtiologiczną o nazwie „Bierawka z dopływami”),
- herpetologiczny (ważnym korytarzem ekologicznym jest dolina Bierawki w znacznej części pokryta zadrzewieniami i terenami otwartymi. Istotny dla utrzymania różnorodności płazów może okazać się także zbiornik wodny na terenach poeksploatacyjnych, w którym mogą się tworzyć siedliska sprzyjające płazom),

- ornitologiczny o znaczeniu regionalnym „Zbiornik Dzierżno Duże – Zbiornik Rybnicki” (łączący – przystanek pośredni na Zbiorniku Rybnickim na południu oraz na zbiornikach Dzierżno Duże, Dzierżno Małe i Pławniowice na północy.

Z przedłożonych dokumentów wnioskować należy, że w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nie wystąpią znaczne, negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze, w tym na formy ochrony przyrody oraz korytarze ekologiczne. Obszary najcenniejsze pod względem przyrodniczym w obrębie gminy - ustanowione jako formy ochrony przyrody, a także zadrzewienia i dolina cieku Bierawka pozostaną w dotychczasowym stanie. Ponadto na terenie zmiany studium, ani w jego sąsiedztwie nie występują obszary sieci Natura 2000.

Analizując dokumentację sprawy należy również mieć na uwadze przepisy art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, zgodnie z którymi udokumentowane złoża kopalin w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Zatem zmiana studium w części dotyczącej ujawnienia udokumentowanego złoża związana jest z realizacją obowiązku wynikającego z przepisów rangi ustawowej.

Odnosząc się do prognozy oddziaływania na środowisko, na koniec zwracam uwagę, iż zmiana studium obejmuje, także rezygnację z wyznaczenia obszaru o funkcji rekreacyjnej i sportowej (ZU/U) pomiędzy obecnym terenem eksploatacji piasku (PE) a korytem Dopływu z Pilchowic – na rzecz obszarów rolnych i zieleni naturalnej o funkcji ekologicznej ZE. Jak podkreślono w uzasadnieniu do zmiany studium jest to podyktowane potrzebą przywrócenia równowagi przyrodniczej na terenach niekorzystnie przekształconych w związku z działalnością wydobywczą. Niemniej jednak prognoza nie odnosi się bezpośrednio do tej modyfikacji dokumentu planistycznego (choć rysunek do prognozy uwzględnia tą korektę). Zatem zasadne jest doprecyzowanie prognozy w przedmiotowym zakresie.

Na koniec informuję, iż zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - organ opracowujący projekt dokumentu, bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa. Natomiast, po przyjęciu danego dokumentu, zgodnie z art. 55 ust. 4 ww. ustawy, przekazuje przyjęty dokument wraz z podsumowaniem organom opiniującym. Zawartość pisemnego podsumowania określa art. 55 ust. 3 przedmiotowej ustawy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach
dr Mirosława Mierczyk- Sawicka
/podpisano elektronicznie/